

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Porphyrii, Episcopi Gazæ, ex ea, quam Marcus eius minister & familiaris, prolixè admodùm conscripsit. Extat apud Metaphrasten. Claruit anno Christi 398. Anastasij Papæ I. Arcad. & Honor Impp. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

Torquetur
atrocissime.

Insignis for-
situs.

furore crudelitatis armati, latera ferreis virgulis
immaniter secant, & costas carnibus nudate, sed
martyr tantis tormentis scedatus, vel potius or-
natus, voce iucunda Domino psallebat, adobe
Iudicem in maximam admirationem & penè in
stuporem traheret. Cum autem turba horrendi
clamoribus, ut eum Præses è medio tolleret, vo-
ciferaretur; Visne, dixit, Præses, dijs sacrificare,
& esse nobiscum? an mauiis adhæreere Christo
crucifixo sub Pontio Pilato; Cui sanctus mar-
tyr in Christo bene confidens respondit; sceleratissime
fili diaboli, non modo tu Dei confes-
sum non vereris, sed me quoque ad eandem
sceleris communionem pertrahere conaris?
Cum CHR I S T O Deo meo semper fui, & sum,
& ero.

Crucifixus
martyr, cõ-
firmat Chri-
stianos.

Videns itaque Præses, insuperabilem animi
eius constantiam, crucis eum sententia damna-
uit. Fuit continuò impiorum manibus cruci af-
fixus, è qua tanquam è cathedra Christianos do-
cebat, atque in fidei constantia confirmabat.
Cumque omnes perfusi lachrymis, ab eius ore
penderent, tandem viribus exhaustus, Filioli, in-
quit, oremus & flectamus genua ad Deum, per
Dominum nostrum Iesum Christum. Omnibus
autem in genua prouolutis, & simul ipso de cruce
orante, cum dixisset, Amen, obdormiuit in
Domino.

Vide
Czf. Baron.
Tom. 5.
Annal.

VITA S. PORPHYRII, EPISCOPI GA-
LE, ex ea, quam Marcus eius minister & familiaris,
prolixè admodum conscripsit. Extat apud Me-
taphrasten. Claruit anno Christi 398.
Anastasiy Papa 1. Arcad. &
& Honor Impp. 4.

26. Februar.
Patria Porphyrij.

GAza ciuitas est Palestina, in confinio Aegypti, populo admodum frequens, & diuitijs clara, sed eo tempore, nefando demonum cultu turpiter polluta. Huius ciuitatis sacerdotum, accepit hic noster Porphyrius, Thessalonica oriundus, generis dignitate minimè ignobilis: sed mète & rerum cælestiù amore terrenis honoribus longè maior. Nam cum vitam omnibus numeris virtutù absolutam, sibi proponeret, spreto generis & opum splendore, in Scetem profectus, monasticà est ibidem amplexus disciplinà. Cum vero amore sacra loca visitandi incredibili tenetur, eo abiit, & persoluto pietatis studio, venit ad partes Iordanis, vbi annos quinq; cum summa austeritate in spelunca Deo seruiuit; aded vt ex nimia loçorum illorum siccitate, in morbum grauissimum inciderit, & sedem suam indè Hierosolymam transferre coactus sit.

Amplectitur vitam monasticam in Scetem. Degit in spelunca.

Accidit, eo tempore, vt ego ex Asia ad terram sanctam adnauigarem; cumq; loca sacra venerabundus obirem, vidi ibidem sanctum hunc, magno pietatis studio, licet affecta grauiter valetudine, Domini sepulcrum, & alia loca veneranda visitantem. Quodam autem die, ei occurrès, cum ceruicem illum præ nimia corporis debilitate, non valentem progredi, manum ei adiutricem porrexi, atq; vt meis tanquã suis innixus viribus, me famulo vteretur, rogavi. Quod ille planè recusauit, sed crebris suspirijs ingemiscès, quod nondum se suis, propter Christù, nudasset facultatib; que-rebatur. Hoc ergo solo scrupulo cõsistatus, petijt à me, vt Thessalonicam nauigarè, & diuisa cù fratribus (qui ei superstites erant) hereditate, eam in pauperes erogarè. Ego cum promptù me alacriter ad tam præclarum pietatis opus præberè, ac-

Ddd 3 cõpto

Distribuit
vir sanctus,
omnes suas
facultates in
pauperes.

Ordinatur
presbyter,
Porphyrius
inuitus.

Fit Episco-
pus Gazz
inuitus.

Idololatra-
rū nequitia.

cepto mandato abij; & possessiones illius tribus aureorum millibus vendidi, preciumque pauperibus distribui. Vestes vero, & argentum, & alia mille quadringentos aureos mecum tuli, quae sanctus omnia in pauperes & egenos benigne distribuit, adeo ut ipse quotidiano egens alimentis, arte futoria victum sibi quaereret, & panem gratis oblatum manducare nollet.

Cum hæc ita se haberent, Praylius sanctorum locorum sacerdos, audita vitæ eius admiranda sanctitate, inuitum presbyterum ordinavit, & venerandi ligni crucis custodiam ei concedit. Erat autem Porphyrius annos natus quadraginta, cum ad sacerdotalem dignitatem inuitus allimpus est; tertio vero sacerdotij sui anno, Aeneæ Gazzæ episcopo, tum vita functo, succedere coactus fuit. Adeo namque inuitus eum dignitatis gradum ascendit, ut nullum omnino lachrymandi finem faceret. Tandem cum Gazzæ, longa consolatione dolorem eius mitigassent, acquieuit, & cum reliquis se itineri accinxit. Porro Gazzæ idololatræ, cum de aduentu noui episcopi, & admiranda vitæ eius sanctitate certiores facti fuissent, suggestione dæmonis, viam omnem (per quam necessariò ciuitatem ingredi debebat) cæno, & graueolentibus herbis, & fumo, & teterrimo odore replerunt: ut ijs fraudibus nos suffocarent, vel quod sanè periculum erat, visum adimerent. Sed nos Christi benè numine tuti, licet non sine magna molestia, salui & incolumes ciuitatem ingressi sumus.

Accidit autem illo anno, extrema quædam terra illius sterilitas, cuius causam ciues ferè omnes Porphyrio ascribebant; atque ut eum apud populum vniuersum in inuidiam traherent, con-

fonti rumore diuulgabant, se à Marna respon-
sum accepisse, quòd Porphyrius tantorum ciui-
tati malorum auctor esset. Cùm autem siccitas
quotidiè magis magisque populum afflige-
ret, congregati in Marnæ idololatraz, multis
precibus & sacrificijs à Marna suo beneficium
pluiaz postulârunt, sed re infecta tandem abi-
erunt.

Tū verò nos Christiani cū foeminis & pueris,
numero centū & octoginta, cū sancto Porphy-
rio templū D. Opt. Max. sacrum, indicto prius ie-
iunio, ingressi sumus, & tota ibidem nocte in pre-
cibus triginta, & totidem genuflexionibus, trá-
sa, manè præcedente venerandæ crucis signo, cū
ymnis & canticis, ad antiquam ecclesiã, quæ est
à parte occidentali ciuitatis (quã aiunt ædificasse
Aclepam episcopum, virū sanctitatis laude cla-
rum) ingressi sumus; inde verò ad martyrium san-
ctissimi Timothei simili deuotionis studio di-
gressi, preces totidem rursus sudimus, vt squalen-
tem nimia siccitate terram misericors Deus plu-
uia sua irrigare dignaretur. Postremò autem,
cum precibus iam ex animi sententiã per solutis,
clementiam repeteremus, inuenimus nobis idolo-
latrarum scelere & furore, ingressum, obleratis
portis, præclusum esse. Cumque duas ibi horas
fletu & gemitibus ageremus, benignus & cle-
mens Dominus populi sui lachrymis & maxime
viri sancti precibus ad misericordiam flexus,
subitò cælum nubibus texit, & copioso imbre
terram inebriauit. Cuius rei miraculum gentiles
et moenibus ac turribus spectantes, portis paten-
tibus, summo cū gaudio Christianos exceperunt,
& multi sublati vocibus, Christus solus Deus,
ipse solus vicit, exclamârunt: ex quibus viri cen-

Marna ido-
lum Gazen-
sum; est autē
Iupiter.

Christiani
ieiunio &
precibus,
pluuiam
impetrant.

Multi idolo-
latraz; credēs
in Christū

Ddd 4. tum

tum viginti septem, & scemina triginta quinque, pueri verò quatuordecim à veteris vitæ delictis ritè expiati, ad Christum adiuncti sunt. Alij præterea centum & quinque, eodem anno, sacrosancti fidei mysterijs, & baptisate initiati sunt.

Porro alij in sceleribus suis planè obdura, multis virum sanctum contumelijs & probris afficiebant, & intolerabili odio Christianum nomen prosequabantur. Porphyrius verò die nocteq; pro eorum conuersione, preces ad Dominum fundebat. Habebat vir sanctus ministrum quendam Barocham nomine, virum incredibili fidei ardore flagrantem, & sanctitatis etiam opinione celebrè, qui graua multa ab idololatriis frequenter sustinuit. Is cum die quodam in vicum ad quendam idololatram profectus esset pro canone ecclesiastico, & impius ille canonem tradere differret, factum est, vt Barocha verba cum eo commutare cogeretur. Qui furore mentis prouocatus agricolas quosdam sui similes aduocauit, & Barocham clavis tam acriter contudit, vt semiuuui extra pagum in solitudine reliquerit. Alio die, contigit singulari Dei benignitate, vt Cornelius diaconus cum alijs duobus Christianis eo iter haberet, viso Barocha mirati sunt, impositumque humeris suis in ciuitatem importarunt. Verum gentiles arbitrati eum esse mortuum (neq; enim fas erat mortuum in ciuitatem inferre) in furore versi Barocham humeris Cornelij excusserunt, & grauissimis eum & reliquos duos plagis affecerunt.

Interim dum hæc fiunt quidam fratres renouant beatum Episcopum; qui conturbatus eò ire festinavit & verbis blandissimis Barocham e fun- bundi populi manibus, & ab imminente mor-

Historia
Barochæ S.
Porphyrij
ministri.

in periculo liberare conabatur, fecitque tandem, multis ipse oneratus contumelijs, ut idololatraz Barocham a suis in ecclesiam abduci paterentur; in qua vir sanctus assiduis lachrymis & precibus pristinam illi a Domino sanitatem obtinuit. Non multo post, Defensor populi, ingenti hominum stipatus caterua, nouo rursus furore in Christianos inuectus est, clamans & dicens: patrias leges ad illis nefarie esse violatas, quod mortuum in ciuitatem inducere presumpsissent. Hac cum minitendo & clamando diu repeterent, & episcopus solita benignitate, eos a furore, ad lenitatem ac modestiam, nequicquam inducere conatur, Barochas diuino zelo excitatus surrexit, & arrepta, quam sors offerebat, fuste, omnes in effusam fugam compulit, ac tanto terrore compleuit, ut nullo modo a metu & fuga se colligere possent. Ab illo igitur tempore, vtrum illum sanctum & defensione fidei flagrantem, timuerunt idololatraz: neque vlla deinceps molestia, afficere aufiunt.

Porphyrus impetrat suis precibus Barochas sanitatem.

Barochas fustis impios idololatrias in fugam vertit.

Porphyrus autem cum totis viribus nefariam idololatrarum superstitionem delere conaretur, direxit me ad sanctissimum Episcopum Constantinopolitanum, ut is auctoritate & gratia, ab Imperatore Archadio impetraret, ut Gazæ simulatorum templa diruerentur, & gloriosa Christi trophæa omnibus palam adoranda proponerentur. Ego vero profectus, rem ex animi sententia confeci, & cum edicto Imperatoris lætus domum remeavi. Aegrotabat eo tempore Porphyrus, & ex nimia idololatrarum afflictione in febrem inciderat, qui tamen ex meo aduentu, & prospero rerum successu, protinus pristinae sanitati restitutus est. Statim itaque exhibito Imperatoris edicto, idola

Ddd s lorum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Templa ido-
lorum, Ga-
zæ, claudun-
tur.

lorum templa, euerfis simulacris, clausa sunt. Im-
pia tamen gens Maræ simulacrum latenter con-
tulit: & paulò post ad nefaria sacrificia ma-
studio ac contentione redijt; quæ res cum Por-
phyrium latere non posset, omnibus modis op-
ram dedit, vt ab ea impietate, gentè liberaret: no-
que villam rei feliciter perficiendæ occasio-
neglexit.

Mulier par-
curiens, gra-
uissimè pe-
nelitatur.

Accidit eo tempore, vt mulier quædam Aelia
nomine, natalium sanè splendore illustis, peri-
culofo valdè partu conficitaretur; adeò vt foetus
nulla obstetricum industria, ex materno utero
duci poterat, nisi viuus infans medicorum cul-
tris (quæ vnica tantùm ars reliqua erat) seceretur,
ne conficitantem cum intolerabilibus crucia-
tibus matrem, simul vnà secum extingueret. Sep-
ptem iam dies in his doloribus exegerat, quibus
parentes & cognati dæmonum superstitioni lu-
pra modum dediti, infinita sacrificia pro salute
filix immolauerant. Vnica inter omnes erat nu-
trix, sacrosanctis fidei nostræ mysterijs initiata,
quæ maxima animi ægritudine affecta, in Chri-
stianorum oratorio, cum multis lachrymis pre-
ces fundebat; hæc die quodam Porphyrium inge-
diètem, supplex rogauit, vt precibus suis percli-
tanti mulieri opè aliquâ adferret. Tùm Porphy-
rius, cum probè nosset totam illam familiã, (quæ
erat sanè amplissima) cum horrèdo nefandissimo
superstitionis cultu miserè conficitari, ceteros
sibi præclaram conuersionis eius occasionem
oblatam; Vade, inquit, ad nutricem & acco-
pta priùs ab omnibus fide, quòd relictis simu-
lacris ad Christum transibunt, dic cõfidenter pau-
turienti mulieri coram omnibus; sanat te Iesus
Christus filius Dei viuus; crede in ipsum, & viuet. No-

Porphyrius
liberat mu-
lierem, à pe-
riculosissi-
mo partu.

Nutrix accepto hoc mandato domum cucurrit, & mulierem in extremo iam vitæ periculo constitutam inueniens, & reliquos omnes luctu lacrymisq; foedatos, clamauit: Bono animo esto. Ego enim missa à medico præstantissimo, iâ protinus filia vestra salutem promitto, si data fide, spondere velitis, ea vos præstituros, quæ postulauerit. Illi his auditis, ad eam pariter accurrunt, & omnes facultates se daturos spondent, & quidvis deniq; aliud facturos, si modò filia ab impendente mortis periculo liberata, infantem viuum ederet. Tum nutrix voce maxima coram omnibus ait. Iesus Christus filius Dei viui te curat, crede in eum & viues. Vix hæc nutrix effata erat, & statim cum magno eiulatu mulier foetum effudit. Omnes autem qui præsentibus erant exclamarunt: Magnus est Deus Christianorum: Magnus est Sacerdos Porphyrius. Atque hi sine mora, numero omnes sexaginta quatuor, Christo nomina sua gaudentes dederunt.

Idololatæ autem cum hoc prospero rerum Christianorum successu, acriori inuidia stimulantur, CHRISTI fideles quibuscunque poterant iniurijs, clam, palam, afficiebant; quòd vir sanctus Porphyrius diutius non ferendum, propter infirmiora membra, putauit. Quare Constantinopolim ad Iohannem Chryso-
mum nauigauit, vt pariter iunctis viribus ab Imperatore nouum edictum impetrarent, quò & impiam superstitionem internecone delerent, & quotidianas iniurias à Christianis omnibus, pulsarent. Fuerunt viri sancti ab Eudoxia summo cum honore ac reuerentia excepti, & donis etiam muneribusque affecti. Illa enim cum esset pietatis ac religionis studio valde dedita, magnam ex-

Multi accedunt ad Christi religionem.

Porphyrius proficiscitur ad Iohannem Chryso-
mum

Excipiuntur Porphy-
eorum

gius & Iohannes, ab Eudoxia Imperatrice honorificè.

eorum præsentia & diuinis sermonibus lætulum hauriebat; & benignè postulata concessus Antididumque maritum importunis precibus tantum fatigauit, donec Cynegium quendam virum pmarium cum potestate summa, Gazam mittent, qui simulacra omnia euertaret, & debitas deloleralatis idololatriis pœnas sumeret.

Templasi- mulacrorum Gazz.

Erant in ciuitate publica simulacrorum templa octo; nempe Solis, Veneris, Apollinis, Prolepinæ, Hecates, Hierion, seu Sacerdotum, Fortuna ciuitatis, quod vocabant Tycheon, & Marnio quod dicebant esse Critæ generis Iouis, etæque omnibus reliquis gloriosius. Erant præterea alia plurima in ædibus & pagis simulacra, quæ omnia decem continuis diebus Cynegius cum milibus suis euertit, vno tantum Marnio excepto quod idolorum sacerdotes summa vi, obstructis inuenti lapidum aceruo foribus, tutati sunt.

Delubra demoueri evertuntur Gazz.

Dum hæc autem geruntur, Porphyrius Episcopus consilium habuit, quidnam potissimum de Marnio statuendum esset. Alij enim dicebant illud debere effodi; alij autem comburi, alij locum purificari, & ad Dei ecclesiam sanctificari. Igitur cum in diuersas sententias, alij atque alij multis rationibus traherentur, Episcopus indicto omnibus ieiunio diuinam mentem consulendam statuit. Cumque diem vnum ieiunio & precibus consecrasset, & vesperè ad sacram synaxim conuenes pariter conuenirent, ecce puer quidam annatus septem, lingua Syriaca exclamauit dicens

Ieiunio & precibus quid non obtinetur deo?

Comburite intus ad solum vsque templum, facti sunt enim in eo multa grauis, & maxime hominum sacrificia; quare flammis illud exurite. Præterea adfert, & æneas portas inungite, ignemque subijcite.

Teſtificor vobis coram Deo ne aliter fiat.

Cum voces hæc ad aures Episcopi peruenissent, admirans vehementer, sublatis ad cælum manibus Deum glorificauit; & vt certius cognosceret, ne forte aliorum fraude puer instructus talia clamasset, eum ad se adduci iussit, & acriter illi proditis virgis minatus est ni diceret, cuius instinctu voces illas edidisset; At puer cum ne verbulum quidem responderet, & strictissimum diu silentium, minitante nequicquam episcopo, seruasset: tandem lingua Græca (cuius planè tam ipse quàm parentes expertes erant) easdem voces repetiuit, & templum comburendum esse ex Dei voluntate constanter pronunciauit. Tum episcopus nihil conſtandum esse ratus, allata pice ignem Marnio subiicit, & fanum exulſit; & nouum ibidem, inſigni opere in crucis figuram formato, templum extruxit: resque Christianorum doctrina & ſanctitate mirum in modum promouit. Porro non est hoc loco ſilètio prætereundum, inſigne quoddam miraculum, quod eo tempore quo noua ecclesie fabrica conſtruebatur, accidit.

Sunt intra ſacrum templi ambitum putei quidam, è quibus vnus immenſa est profunditatis. In hunc tres pueri ludibundi, ſubito caſu deciderunt, ita vt ab omnibus pro certo extincti putarentur. Vnde magnus populi eiulatus totam ferè ciuitatem compleuit, atque ad aures quoque episcopi peruenit, qui ſtatim concito gradu ad puteum abiit, & facto ſilentio, ardentiffimas preces multum cum lachrymis ad Dominum pro ſalute puerorum fudit. Tandem hora vna in precibus exacta, iuſſit quendam per funes in puteum descendere, vt pueros extraheret. Nemo non certo certius pueros iam aquis ſuffocatos eſſe putabat; cum

ecce

Puer loquitur.

Græcè loquitur, cum nunquam didiciſſet.

Extruit nouum templum Porphyrius.

Tres pueri cadunt in puteum.

Vide infi-
gne miracu-
lum.

Signa crucis
impressa pu-
eris, diuini-
tus.

Iulia nomi-
ne.

Iulia Mani-
chæa, Gazæ
quosdam
corripit.

Vltio diui-
na corripit
mulierem.

ecce pueri illasi planè ac salui lapidi prægredi
insidentes inuenti sunt. Tum clamor & læticia
orta fuit, & Christiani cum canticis & hymnis
confluentes, diuinam potentiam ac bonitatem
bitis laudibus celebrarunt. Augebat enim, mi-
culum læticiæ magnitudinem, quod singuli in
membris suis, crucis effigiem pulcherrimè et
pressam haberent. Vnus quidem in media fronte,
alius autem in dextera, circa digitos: alius verò in
humero dextero. Quæ res multos idololatrias ad
Christi cognitionem perduxit.

Illo autem tempore venit in ciuitatem, mulier
quædam Antiochena, pestifera Manichæorum he-
resi infecta, quæ per summam simulationem pite-
tatis, & fictum veræ fidei amorem plurimos co-
dem veneno infecerat, & in perniciem semper-
nam pertrahebat. Quod cum episcopus accepisset,
vocatam ad se mulierem multis rationibus &
infinitis sacræ scripturæ locis ab eo errore ad
synceram Catholicæ fidei integritatem adducere
conatus est. Sed illa, inani quadam prudentiæ
opinione inflata pertinaciter resistit, & temeritate
loquendi præceps, multas blasphemias euomit.
Tum episcopus, cum illam furore quodam men-
tis salutaria dogmata contemnere, & in perditionem
ruere ac alios similiter in eandem pellem
cerneret; Deus, inquit, linguam tuam percutiet,
& blasphemum os obstruet, ne amplius loquatur
iniqua. Vix sententiam vir sanctus protulerat
cum protinus supplicium sequutum est. Stetit
enim tremere vehementer cœpit, & linguæ offi-
cio priuata, postea in morbum incidit, à quo nun-
quam conuuluit, sed ad tenebras sempiternas et
eo deuoluta est.

Porro Episcopus, cum iam templo ex animi
senten-

sententia perfecto (quod Eudoxianum appellari
 oluit propter insignem Imperatoris Eudoxiæ
 liberalitatem, quam in eo construendo præstite-
 rat) res Christianorum in tuto collocasse videre-
 tur, totum se ad pauperum inopiam subleuan-
 dam contulit. Erat enim summè misericors, &
 nunquam ad conspectum calamitosi alicuius
 lacrymas continere poterat. Vndè cuius men-
 ditio tam cini quam peregrino quotidie sex o-
 bulos dari præcipiebat, præter ea quæ ipse per
 se, in vestitu, argento & auro, unicuique dig-
 nitati suæ conuenienter præbebat. Sacro autem
 quadragesimali tempore, totis quadraginta die-
 bus decem obulos unicuique pauperi assignauit,
 quam etiam eleemosynam testamento semper-
 tuum confirmauit.

Interè cum rebus hoc modo constitutis sum-
 ma pace Christiani frui viderentur, idololatræ
 ac inuidia stimulante maximè propter templi
 magnificentiam (quod omnium, quæ eo tempore
 erant, maximum celeberrimumque esse diceba-
 tur) nouos quosdam tumultus concitârunt, in
 quibus Episcopi domum (ipso sibi fuga consulen-
 tes) spoliarunt, ac diripuerunt omnia, quæ illic
 inuenta. Postquam verò Proconsulis dili-
 gentia tumultus sedati, & idololatræ debitæ ab
 eo supplicij affecti fuere, Sanctus Porphyrius
 paucis post annis superstes, in morbum in-
 cidit, & multis virtutibus ac miracu-
 lis clarus, anno episcopatus sui vi-
 gesimo quarto ad Dominum
 migravit.

Templum
 ab episcopo
 Gazæ con-
 structum, Eu-
 doxianum
 appellatum.

Idololatræ
 Gazenses,
 nouos tu-
 multus exci-
 tant.

S. Porphyri-
 us decedit.

VITA